

Datum

2019-09-02

Diariernr (åberopas)

A289.910/2019

Saknr

000

Er referens

Fi2018/03478/SFÖ

Polismyndigheten
Rättsavdelningen

Regeringskansliet
Finansdepartementet

fi.remissvar@regeringskansliet.se
fi.ofa.sfo@regeringskansliet.se

Analys och utvärderingar för effektiv styrning (SOU 2018:79)

Generella synpunkter

Polismyndigheten ser positivt på att regeringen får bättre förutsättningar för tillgång till analys och utvärderingar som den behöver till stöd för sin uppgift att styra riket, redovisa resultat till riksdagen och bedöma effektivitet. Myndigheten har inte heller några principiella invändningar mot förslagen att inrätta en ny organisation för att hantera regeringens behov i dessa avseenden eller mot att tre myndigheter med de föreslagna verksamhetsområdena inrättas.

Polismyndigheten ser positivt på att myndigheten Trygghets- och säkerhetsanalys föreslås tillhöra Justitiedepartementet och välkomnar att inrättandet av de nya myndigheterna kan medföra att behovet av årliga resultatredovisningar från andra myndigheter kan minska, samt att Regeringskansliet bör gå igenom vilka krav på återrapportering som kan minska (avsnitt 7.3.3, s. 219-220).

Polismyndigheten ser dock ett antal oklarheter i betänkandet som medför att såväl förslagens innebörd som deras effekter för Polismyndigheten är svåra att bedöma.

Förslagen om befintliga myndigheters fortsatta verksamhet och de nya myndigheterna

Förslagen innebär enligt betänkandet bl.a. att de sju nuvarande analys- och utvärderingsmyndigheterna avvecklas och slås samman i den nya föreslagna myndighetsstrukturen med tre myndigheter. Det anges att den nya myndigheten Trygghets- och säkerhetsanalys ska bildas bl.a. genom att delar av Brå:s verksamhet överförs till myndigheten, och att övriga delar av Brå, verksamhet som inte har regeringen som främsta målgrupp, förs över till en eller flera andra myndigheter (se t.ex. avsnitt 8, s. 231-232). Det anges inte vilka myndigheter som de delarna av Brå:s verksamhet kan tänkas flyttas till eller i övrigt hur detta kan organiseras.

I betänkandet sägs dock i andra avsnitt t.ex. att analys- och utvärderingsmyndigheter inte bör ha i uppgift att göra analyser och utvärderingar vars främsta syfte är att förbättra verksamheter på operativ nivå, utan att den typen av analyser och utvärderingar bör de myndigheter som genomför verksamheten ansvara för. Det sägs också att analyser och utvärderingar som syftar till verksamhetsutveckling ska göras verksamhetsnära (se t.ex. avsnitt 6.1.3). Polismyndigheten vill peka på att uttalandena kan ge bilden av att Polismyndigheten avses få ta över delar av Brå:s verksamhet, även om det inte anges uttryckligen i betänkandet.

Å andra sidan anges att det till den nya myndigheten Trygghets- och säkerhetsanalys ska överföras vissa analys- och utvärderingsresurser från myndigheter med genomförandeansvar (avsnitt 8.6, s. 232), dock utan att uttömmande ange vilka myndigheter som avses. Då Polismyndigheten inte nämns bland de anslagsmedel är tänkta att finansiera de tre nya myndigheterna (i ett senare avsnitt), tolkar Polismyndigheten förslagen som att man inte avser att föra över resurser från Polismyndigheten till den nya myndigheten. Detta är dock oklart och myndigheten vill i samband härmed framföra att sådana resurser att avvara idag saknas hos Polismyndigheten.

Att de befintliga analys- och utvärderingsmyndigheterna avses avvecklas i sin helhet framgår inte tydligt i betänkandet, först i konsekvensavsnittet (avsnitt 8) anges detta uttryckligen. Att flera av de nuvarande analys- och utvärderingsmyndigheterna har annan verksamhet än sådan som är tänkt att ingå i de tre föreslagna nya myndigheterna medför att upphörandet av myndigheterna inte är en självklarhet. Polismyndigheten noterar att överväganden om detta saknas.

Vad avser förslaget att avveckla Brå vill Polismyndigheten särskilt lyfta fram följande. I enlighet med vad som anges i betänkandet har Brå verksamhet som i stor utsträckning riktar sig även till andra än till regeringen. Brå har uppdrag och utför arbete som är av stor vikt för samhället i stort men har också stor betydelse och nytta för en brottsbekämpande myndighet som Polismyndigheten. Polismyndigheten och Brå samverkar i många frågor. Som exempel kan nämnas att Brå bidrar med genomförande och framtagande av t.ex. den årligen återkommande Nationella trygghetsundersökningen som stödjer såväl kommuner som myndigheter. Nyttan av att ha en organisation eller myndighet med en nationell förmåga att hantera liknande uppdrag är stor. Brå har förmågan att se till hela rättskedjan och fyller därmed funktioner som enbart Polismyndigheten eller en annan enskild myndighet i rättskedjan inte har samma förutsättningar att göra.

Utan närmare överväganden kring hur de delar av Brå:s verksamhet som inte föreslås ingå i den nya myndigheten framöver är tänkta att bedrivas eller struktureras kan förslaget om avvecklingen av Brå inte bedömas. Det är av vikt att en avveckling av Brå som myndighet, där endast delar av dess verksamhet förs över till en ny myndighet, genomförs med säkerställande av att den nytta som Brå:s verksamhet medför inte minskar och att den kan upprätthållas kontinuerligt över tid. Polismyndigheten är mån om att det uppdrag som Brå har för rättsväsendet inte utarmas eller att stödet minskar,

samt om att det som Brå levererar idag till Polismyndigheten även fortsättningsvis kommer att komma Polismyndigheten till del. En förändring av organisationen för analys- och utvärderingsmyndigheter bör inte ske på bekostnad av brottsförebyggande eller annat brottsbekämpande arbete.

Polismyndigheten föreslår att den organisationskommitté som är tänkt att omhänderta betänkandets förslag beaktar ovanstående aspekter samt att myndigheter som berörs av Brå:s verksamhet och uppgifter involveras i kommitténs arbete och förslag. Skulle kommitténs arbete leda till att delar av Brå:s verksamhet ska föras över till Polismyndigheten behöver myndigheten tilldelas resurser och förutsättningar för detta. En förändring av organisationen av Brå:s verksamhet kan sannolikt även medföra behov av förändringar i t.ex. instruktion och regleringsbrev för Polismyndigheten.

Konsekvenserna av förslagen (avsnitt 8)

Synpunkter som avser avsnitt 8 har även framförts ovan.

Förslagen innebär bl.a. att verksamheter hos nuvarande analys- och utvärderingsmyndigheter inte ska överföras till de nya myndigheterna när de inte har regeringen som främsta målgrupp. Det synes saknas konsekvensbedömningar för de myndigheter som idag har samarbete med de nuvarande analys- och utvärderingsmyndigheterna eller är mottagare av deras produkter. Polismyndigheten vill betona vikten av att det utredningsarbete som behöver vidtas med anledning av förslagen och som föreslås utföras av organisationskommittéerna inte bara omfattar bildandet av de nya myndigheterna utan också avvecklingen av de befintliga myndigheterna, särskilt avseende de verksamheter som inte ska föras över till de nya myndigheterna. I samband därmed behöver effekterna för myndigheter som berörs av avvecklingen eller omfördelningen av nuvarande analys- och utvärderingsmyndigheters verksamheter klargöras, samt även de berörda myndigheternas författningar och övrig reglering ses över. Om Polismyndighetens uppgifter och ansvarsområden ska förändras och t.ex. nya uppgifter tillkomma, krävs som nämnts ovan bl.a. tillskjutande av medel och sannolikt föreskriftsändringar. Avsnitt 8.6.3 om genomförande av förslaget synes sakna sådana aspekter, se också nedan om avsnitt 8.6.6.

I avsnitt 8.6.5 om kostnadsmissiga konsekvenser anges att förslaget innebär att verksamhet flyttas och att kostnader uppstår hos analys- och utvärderingsmyndigheter i stället för hos genomförandemyndigheter. Polismyndigheten ställer sig frågande till om detta ger en helt rättvisande bild, med hänsyn till att betänkandet också ger bilden att vissa uppgifter som nuvarande analys- och utvärderingsmyndigheter har ska föras över till genomförandemyndigheter.

Avsnitt 8.6.6 har underrubriken Verksamhetsmässiga konsekvenser för Regeringskansliet och andra myndigheter. I detta avsnitt synes saknas bedömningar som avser myndigheter som idag samarbetar med och har nytta av de nuvarande analys- och utvärderingsmyndigheterna, och där uppgifter inte ska föras över till de föreslagna nya myndigheterna. Som har angetts ovan

har Polismyndigheten och Brå nära samarbete och förslagets effekter för Polismyndigheten är oklara.

För det fall att Brå:s verksamhet ska delas upp på flera olika myndigheter, är det av vikt att detta sker med tydlig gränsdragning mellan de olika myndigheternas uppdrag. I detta sammanhang kan nämnas att Polismyndigheten är en intressent som ofta tillfrågas i olika frågor som gäller sådan verksamhet som Brå ansvarar för, och det bör eftersträvas att Polismyndigheten inte belastas med samma frågor från flera olika myndigheter.

Avsnitt 8.7 om samhällsekonomiska konsekvenser synes endast innehålla bedömningar av konsekvenser av förslaget att inrätta tre nya myndigheter. Polismyndigheten anser att en väsentlig del av förslagen är avvecklingen av befintliga myndigheter, såsom av Brå, varför myndigheten saknar bedömningar i dessa avseenden.

Vad avser avsnitt 8.8 om konsekvenser för brottsligheten finns i avsnittet inga överväganden kring vad det kan innebära att Brå:s verksamhet delas upp i flera delar. Polismyndigheten är mån om att väl fungerande verksamheter med brottsförebyggande arbete som uppgift inte riskerar att försämrats.

Detta yttrande har beslutats av juristen Tony Back efter föredragning av juristen Leena Mildemberger. Rikspolischefen Anders Thornberg har informerats om innehållet i yttrandet före beslut.

POLISMYNDIGHETEN

På avdelningschefens vägnar

Tony Back

Leena Mildemberger

Kopia till

Justitiedepartementet (PO)
Arbetsstagarorganisationerna
Rikspolischefens kansli